22

ДЕРЖБУД УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ
НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ
ІНСТИТУТ
«УКРЗАХІДПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ»

Пам"ятка арх. З ХУП ст.
палац вірменських архієпископів у м. Львові по вул. Вірменській,9 ох № 318

Архітектурні натурні дослідження
т.П кн 3 вип.I
Львів- 92 р. 199 р.

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

УКРАЇНСЬКИЙ СПЕЦІАЛЬНИЙ НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ
«УКРЗАХІДПРОЕКТРЕСТАВРАЦІЯ»

Пам"ятка арх. ХУП ст. палац
вірменських архієпископів у м. Львові
по вул. Вірменській, 9 ох № 318
Архітектурні натурні дослідження

Том [redacted] П Книга 3 вип.I
Шифр 92-148

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Директор інж. арх. Ковалишин І.М.
Головний архітектор проекту Новаківський Г.М.
Начальник майстерні Соболевський Є.З.

Львів 19 92 р.

Зам. 395.

uma.lvivcenter.org

Замовник: Управління охорони історичного середовища міськвиконкому

Стадія: Архітектурні натурні дослідження

Авторський колектив

П І Б	! посада	! ступінь участі в розр.
Алінаускене Л.	пров.	консультант
Качинський Р.	арх.	автор
Каменщик	-"-	-"-

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

ГАП Новаківська Г.

uma.lvivcenter.org

Склад документації по договору
№ 92-148 від 6.04.1992 р.

по пам. арх. ХУП ст. палац вірменських
архієпископів по вул. Вірменський,9
у м. Львові

Том I кн.I вип.I Попередні роботи

Том II кн.4 вип.I Інженерне обстеження

Том II кн.I вип.I Архітектурно-археологічні обміри

том II кн.3 вип.I Архітектурно натурні дослідженнч

том III кн.I вип.I ЕП реставрації

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Склад документації

тому 92-148 П-03-01

1. Пояснювальна записка
2. Картограми обстежень
3. Фіксовані зондажі

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

П О Я С Н Ю В Ч А З А П И С К А

Обстеження будинку вірменських архієпископів, що знаходиться по вулиці Вірменській,9, у м.Львові, проводились на основі договору 92-148 від 6.04.1992 р. Роботи проводились у доступних місцях на рівні підвального та першого поверхів.

Обстеження проводились методом виконання зондажів у тиньку і кладці. Виконані зондажі вибірково фіксувались на зондажних картках. Всього було виконано та досліджено 66 зондажів, з них зафіксовано і описано 28.

Впроцесі роботи візуально порівнювались колір і структура розчинів,розміри та колір цегли. Результати обстеження підтверджились лабораторними /том /.

Беручи до уваги історичні відомості про пам"ятку, результати візуального обстеження, аналіз архітектурно-археологічних обмірів та порівняльний аналіз розчинів і цегол, способів цегляної кладки можнаприйти до таких висновків.

Після 1356р., коли Львів одержав магдебурське право, почалося формування середньовічне ядро міста, в межі якого увійшла і вірменська колонія. Так появився в місті вірменський квартал, а з згодом і вулиця Вірменська, на якій розташована пам"ятка. З літературних джерел відомо, що у 1480 році на цьому місці вже існувала скромна садиба єпископа. В подальший час вона розширювалась шляхом поступової добудови до неї декількох об"ємів у глибину двору, на північ, а також надбудови другого поверху урізні періоди будівництва.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Виділимо сім пе іодів будівництва

I пер іод- з ХУ ст. до I5 0 р.

Будинок був однопове ховим, з підвалом,пе ек итим бочковим склепінням; мав т и вікна, які виходять на вулицю Вірменську Вхід у будинок був із західної сто они Імовірно, що вхід у підвал був так само із західної сто они, п о шо свідчить білокам"яне об амлення две ей Матеріали, що застосовані для будівництва: тесані блоки з білого каменю, бутовий камінь, пальчата цегла о анжевого та темно-вох истого кольо у озмі ом $\frac{3\ 0}{2\ 5} \times \frac{I20}{I25} \times \frac{85}{90}$ на твердому вапняному озчині світло-вох истого тасі ого кольо ів з г анулами вапна

II пер іод- з I5 0 р /коли поруч почали зводити давінницю, до кін ХУIст.

В цей пер іод, імові но, відбулося озши ення будинку на 8 метрів на півні Прибудова мала один пове х з підвалом У великому залі озміщується вірменський суд - хуц Вхід до зали суду влашт вується че ез сві дну а ку пе шого я усу давінниці, де доб е збе ігся оздоблений орієнтальним о наментом кам"яний по тал з багато із ьбленим ка тушем над ним Тоді ж були вставлені біло-кам"яні ренесансні об амлення чоти ьох вікон пе шого пове ху головного фасаду, т и з них мають санд ики а ка акте ними для тогочасного Львова тригліфами, метопами, озетами.

Матеріали г убо тесані б/к блоки, бутовий камінь, о анжева цегла озм 290 x I40 $\frac{65}{xx\ 0}$ і $\frac{2\ 5}{280} \times \frac{I\ 0}{I\ 5} \times 80$, озчин світло жовтий з к упними вк аплінами вапна

III пер іод- прибл поч і ce едина XУII ст.- характеризується незначним озши енням будинку на півні Збереглися малі ф агменти стін і фундаментів Можливо, це фундаменти більш ранньої спо уди, що стояла на цьому місці /див ка тог аму підвального

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

поверху/. Він лежить на лінії стіни підвалу, що знаходяться під покриттям дворику між вірменською церквою і будинком вірменських архієпископів.

Надбудовано другий поверх над колишньою залою вірменського суду. Сходи були розташовані імовірно, між приміщенням суду та вежею дзвіниці.

Матеріали: бутовий камінь, хрестова кладка стін з цегли 280x135x25

285 140 80 на твердому сірому розчині з крупинками вапна.

IУ період - кінець XУШ ст. до 1723 р.

Знову проведена незначна прибудова: разом з прибудовою Ш періоду в плані вона утворює квадрат, приблизно рівний прибудові П періоду /8x8 м./. Тоді ж, напевне був переставлений б/к портал на західний фасад.

Матеріали: грубо обтесаний кам"яні блоки, бутовий камінь кладка з цегли розміром 280x140x60

70 на світло сірому та сірожовтому твердому розчині.

У період - з 1723 по 1801 рр.

У 1723 р. вірменський суддя Кшиштов Августинович реставрував споруду, а після страшної пожежі 1778 р. архієпископ Яків Стефан Августинович відновив та розширив його. Очевидно це є добудова останньої частини будинку в рівні підвалів та першого поверху. Були зведені хрестові склепіння та арки над підвалами та над приміщенням першого поверху, на місце зруйнованих пожежею дерев"яних перекриттів.

Матеріали: Бутовий камінь, кладка з цегли червоного кольору розміром 280x140x60

300 150 70 на світло-сірому місцями світло-жовтому сипучому розчині з дрібними зернами вапна.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

УІ період - з 1802 р. до поч.ХХ ст.

Після пожежі 1802 р. архієпіскоп Я.Шимонович значно розширив та поправив палац, надбудувавши другий поверх по всьому будинку. Частина склепінь, пошкоджених, імовірно, від пожежі були розібрані і зроблені арочні перекриття по металевим балкам /підвальний та перший поверхи/, плоске перекриття по дерев"яним балкам /коридор та житлова кімната першого поверху/, про що свідчить обрубані п"яти склепінь на першому поверсі /див.зондажі І-09-І-І2, картограма І-го поверху/.

Під час реконструкції були влаштовані дерев"яні сходи з першого на другий поверх з гарною решіткою огорродження сходової клітки з гнутого та кованого металу.

Були прорубані дверні прорізи в капітальних стінах на першому поверсі, закладені деякі арки підвального та першого поверху.

Були відновлені і змінені відкоси дверних та віконних прорізів, що виходять в коридор першого поверху. Збудована відкрита галерея, під якою утворилось ще одне підвальне приміщення з окремим входом з лучковими перекриттями, яке зараз знаходиться у аварійному стані. Вхід на другий поверх від сходів при вежі дзвіниці був закладений цеглою повторного використання, а також ніша на галереї.

Матеріали: цегла червоного та темно-червоного кольору, розміром 290х140х65

300х145 70 або 280х140х65 на сірому сипучому розчині, а також цегла повторного використання.

УП період - ХХ ст.

Під час реставраційних і ремонтних робіт були закладені двері в перегородці, що з"єднували приміщення вірменсь-

uma.lvivcenter.org

кого клеру /перший поверх/.

Галерею зробити закритою: були вставлені між стовпами дерев"яні заповнення з вікнами. Перероблена планувальна структура поверхів: встановлені тонкі перегородки та дверні заповнення, влаштовані сан.гігієнічні приміщення відповідно жо потреб жильців.

Зі східної сторони будинку були влаштовані закриті дерев"яні сходи на перший та другий поверх і горище, що тримаються на консолях, встановлених у фасадну стіну.

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

СИТУАЦІЙНА СХЕМА

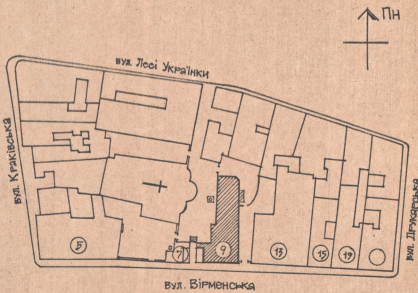

Будинок вірменських архієпископів по вул. Вірменській, 9.

ВІДОМІСТЬ КРЕСЛЕНЬ:

АРКУШ	НАЗВА АРКУША	ПРИМІТКИ
0	Заголовний аркуш	
	Узагальнення матеріалів натурних досліджень:	
1	Картограма підвалу на відм. ±0.000	
2	Картограма I-го поверху на відм. +3.0 м.	
3	Картограма II-го поверху на відм +6.0 м.	

ЗАГАЛЬНІ ВКАЗІВКИ

1. Дані натурні дослідження проводились на основі договору № 92–148 від 6.04.1992 р.
2. Обстеження проводились одночасно у всіх доступних місцях на фасадах, в пивницях, I-му та II-му поверхах.
3. В житлових приміщеннях, в приміщеннях майстерні обстеження проводились лише візуально.
4. Обстеження проводились методом виконання зондажів в тинькуі кладці, аналізом і порівнянням розчинів та розмірів цегли.
5. Всього виконано та досліджено 66 зондажів, з них 28 зафіксовано.
6. В результаті досліджень виявлено 7 будівельних періодів.
7. Узагальнюючі висновки натурних досліджень подані графічно картограмами будівельних періодів в планах.

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ

- Склепіння
- Білокам'яні елементи
- зондажі, що обстежувались та фіксувались
- зондажі, що обстежувались.
- I-й період забудови (XV до 1570р.)
- II-й —"— (з 1570р. привід. до кінця XVI ст.)
- III-й —"— (XVII ст.)
- IV-й —"— (XVII — поч. XVIII ст.)
- V-й —"— (з 1723 по 1802 р.)
- VI-й —"— (з 1802 по поч. XX ст.)
- VII-й —"— (XX ст.)

$\frac{270}{275} \times \frac{80}{90} \times \frac{120}{125}$ — $\frac{min}{max}$ розміри цегли

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Нач. майст.	Соболевський		
ГАП	Новаківська		
Кер. гр.	Максимюк		
Архітектор	Кончинський		
Перевір.	Зайнагуокена		

92–148 НД II–03–01

м. Львів, ансамбль Вірменського собору

пам. арх. XVII ст., ох. № 318 палац вірменських архієпископів, вул. Вірменська, 9	стадія	аркуш	аркушів
	НД	0	4
Заголовний аркуш	Київінвестспецпроект Держкомітету України по нерухомості, м. Львів 1992 р.		

uma.lvivcenter.org

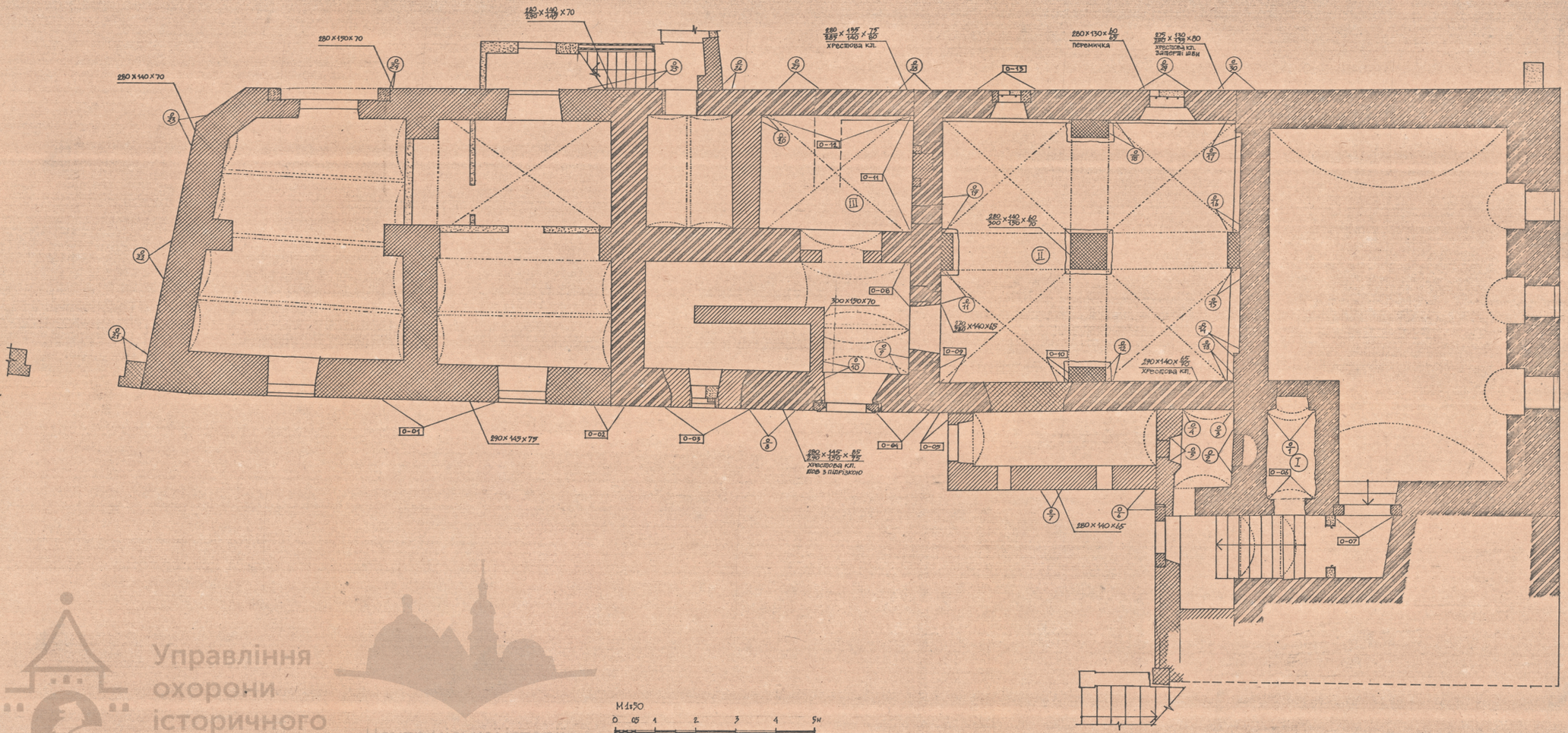

ГАП	Новаківська		
Кер.гр.	Максимюк		
Архітектор	Кінаревський		
Перевір.	Хілінський		

92 – 148 – НД II-03-01

м. Львів, ансамбль Вірменського собору

Пам. арх. XVII ст., ох. № 318, Палац вірменських архієпископів, вул. Вірменська, 9.	стадія	аркуш	аркушів
	НД	1	4
План на відм. ±0,000. Картограма узагальнених матеріалів натурних досліджень.	Міністерство культури України Інститут "Укрпроектреставрація" м. Львів. 1992		

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

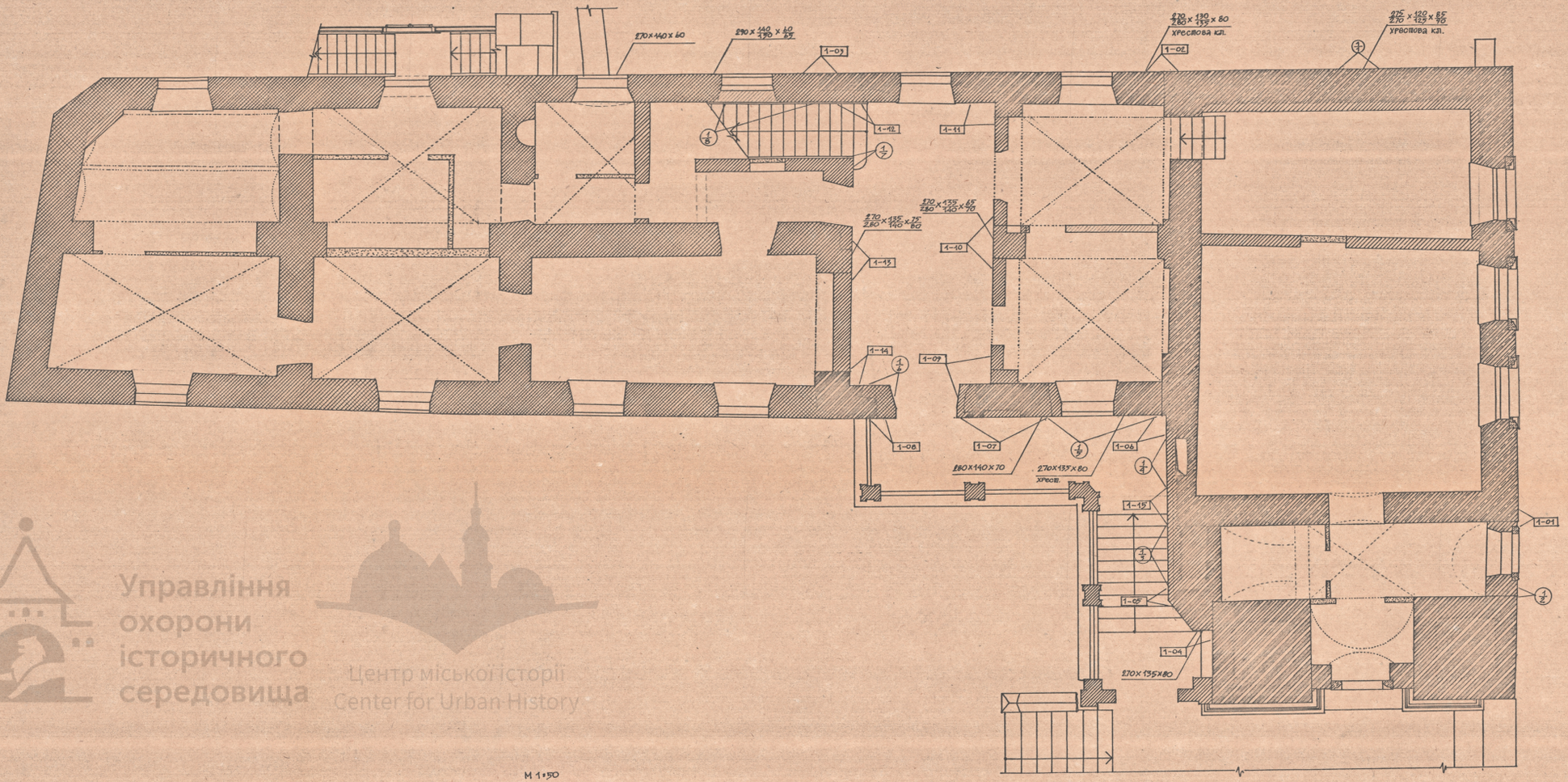

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ГАП	Новаківська		
Кер.гр.	Максимюк		
Архітектор	Кожинський		
Перевір.	Яцишускене		

92-148 НД II-03-01

м. Львів, ансамбль Вірменського собору

ПАМ. АРХ. XVII СТ., СХ. №316, палац вірменських архієпископів вул. Вірменська, 9.	стадія	аркуш	аркушів
	НД	2	4
ПЛАН на відм. +3.000 КАРТОГРАМА УЗАГАЛЬНЕННЯ МАТЕРІАЛІВ НАТУРНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.	Міністерство України ін-т "Укрзахідпроектреставрація" м. Львів 1992		

uma.lvivcenter.org

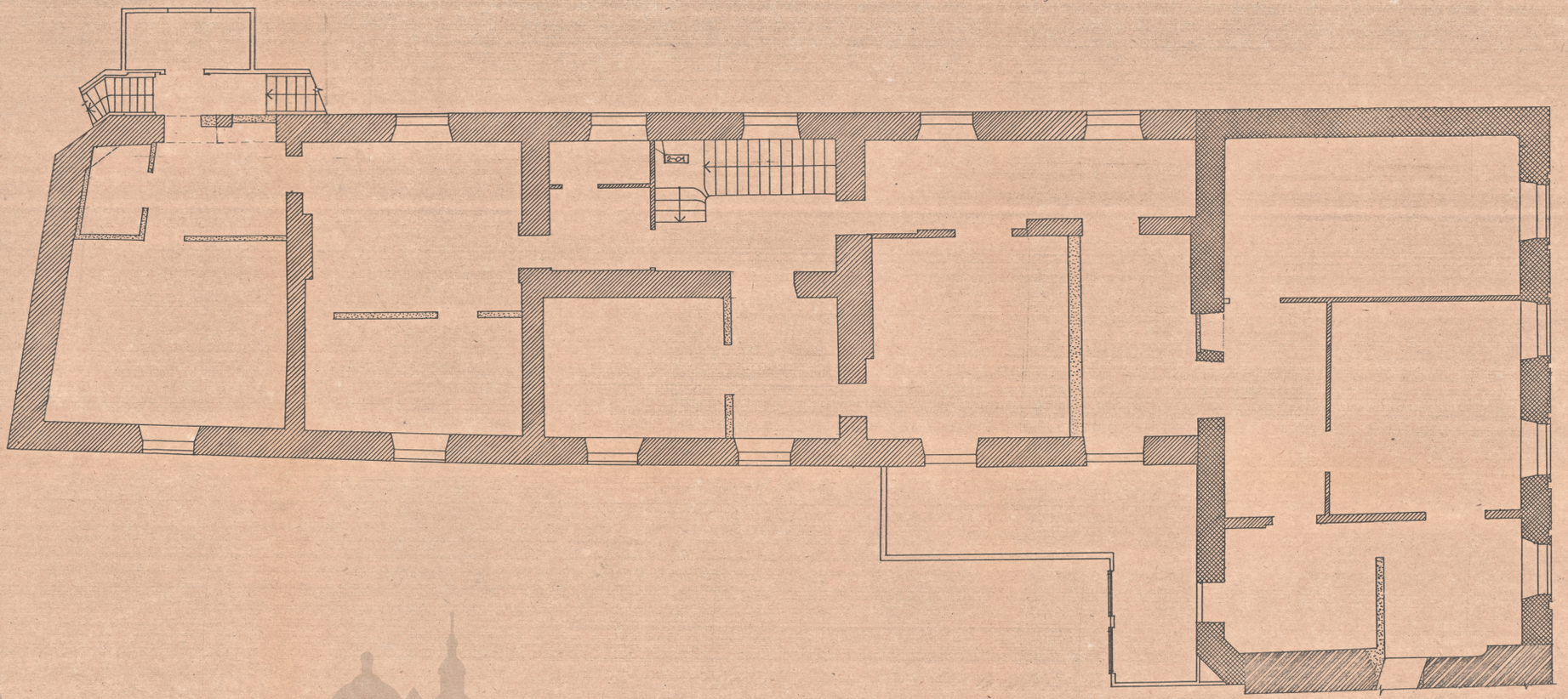

М 1:50
0 0,5 1 2 3 4 5м

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ГАП	Новаківська	
Кер. гр.	Максимюк	
Архітектор	Канівський	
Перевір.	Янківська	

92-148 НД ІІ-03-01

м. Львів, ансамбль Вірменського собору

пам. арх. XVII ст., ох. № 316, палац вірменських архієпископів вул. Вірменська, 7.

стадія	аркуш	аркушів
НД	3	4

План на відм. +4.0 м. Картограма узагальнення матеріалів натурних досліджень.

Міністерство будівництва України ім. Укрзахідпроектреставрація м. Львів 1992

uma.lvivcenter.org

Ансамбль Вірменського собору в м. Львові

Зондаж кладки

Пам'ятка архітектури XVII ст.

Будинок вірменського архієпископа в м. Львов

№ 0-01

Зовнішня стіна

Дослідив Каменщик А. | Заповнив Каменщик А. | 1992 р.

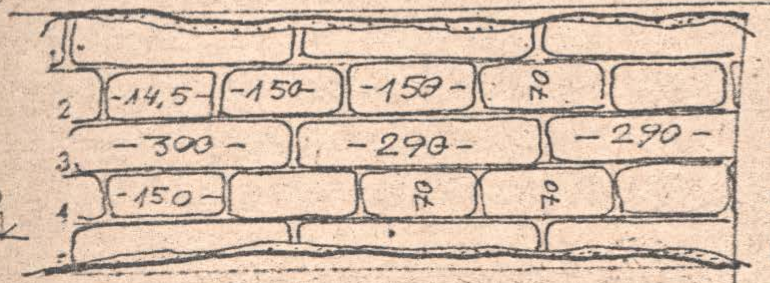

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
клінкер	білий	пальчата
темно-черв.	світло-сірий	пресована
червоний	темно-сірий	плінфа
яскраво-черв.	вохристий	
рожевий	рожевий	
вохристий	жовтувато-сірий	
оранжевий		

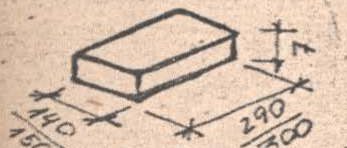

Твердість	Злом	Заповнювачі
твердий	гранули	колір
сипучий	зерна	

Укр. ТУ № 11. Львів. Зам. 2500–5008. 1378 р.

Управління охорони історичного середовища

uma.lvivcenter.org

З О Д А Ж Ансамбль Вірменського собору в м. Львові

Будинок вірменських архієпископів. Ох. № 318.

№ С-02

Західна зовнішня стіна.

Дослідив: Каменщик А. Заповнив Каменщик А.

1992

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

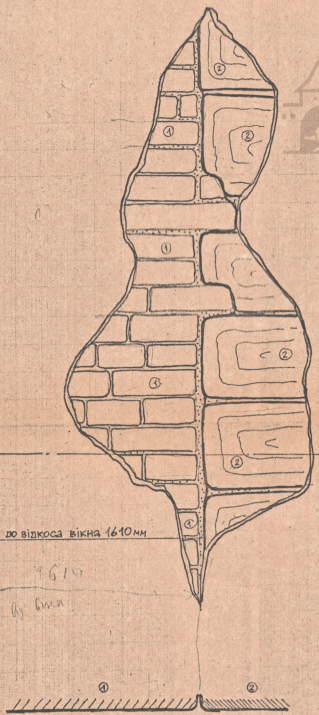

Аргументи ① – ОРАНЖЕВА ЦЕГЛЯ 290×150×70 НА СВ.СІРОМУ РОЗЧИНІ

② Б/К. БЛОКИ НА Т.СІРОМУ РОЗЧИНІ

ІСНУЄ ШОВ МІЖ КЛАДКАМИ ① і ②

Висновок КЛАДКА ① НАЛЕЖИТЬ ДО V-ГО ПЕРІОДУ ЕУД.-ВА.

КЛАДКА ② НАЛЕЖИТЬ ДО IV ПЕРІОДУ Б-ВА

Миколаївська райдрукарня, X. 1989 р. зам. 8002—2009

uma.lvivcenter.org

Палац вірменського архієпископа, вул. Вірменська 9, підвальний поверх	зовнішня стіна підвального поверху
Дослідив: Качинський Р. Заповнив: Качинський Р.	19 92

Управління охорони історичного середовища

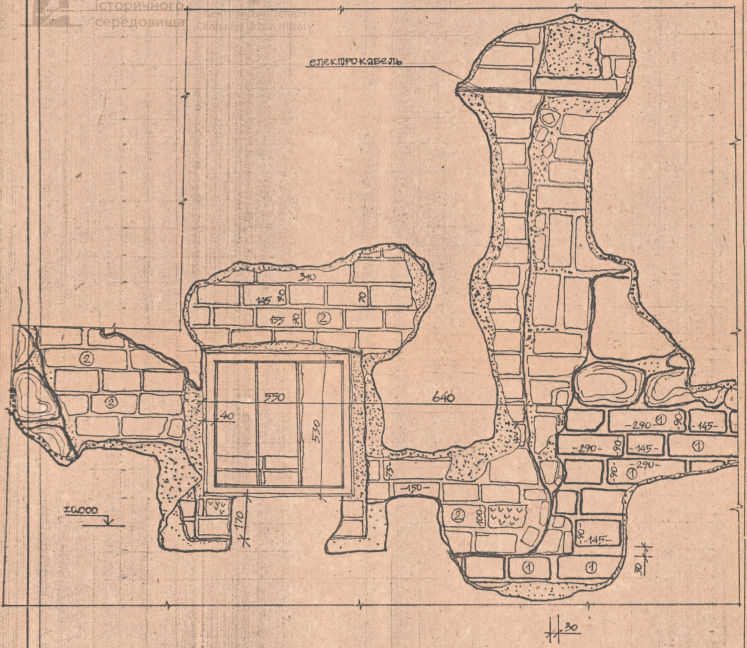

Аргументи ① Кладка з оранжевої та темно-вохристої цегли (хрестова кладка) 290×140/145×90 на рожевому тиньку з вкарбуваннями рапіра до 4-5мм вздовж верт. і горизонт. швів 1-3 см.
② кладка з цегли різного розміру на світло-сірому р-ні
③ кладка з цегли темно-червоного кольору

Висновок ① Хрестова кладка III-го буд. періоду.
② Кладка з цегли повторного використання від. до VI буд. періоду.

Миколаївська райархітектура, Х. 1989 р., зам. 8002—2009

uma.lvivcenter.org

АНСАМБЛЬ ВІРМЕНСЬКОГО СОБОРУ

Зондаж кладки

Будинок вірменського архієпископа

№ 0-05

зовнішня стіна під галереєю

Дослідив Каменщик А. | Заповнив Каменщик А. | 1992 р.

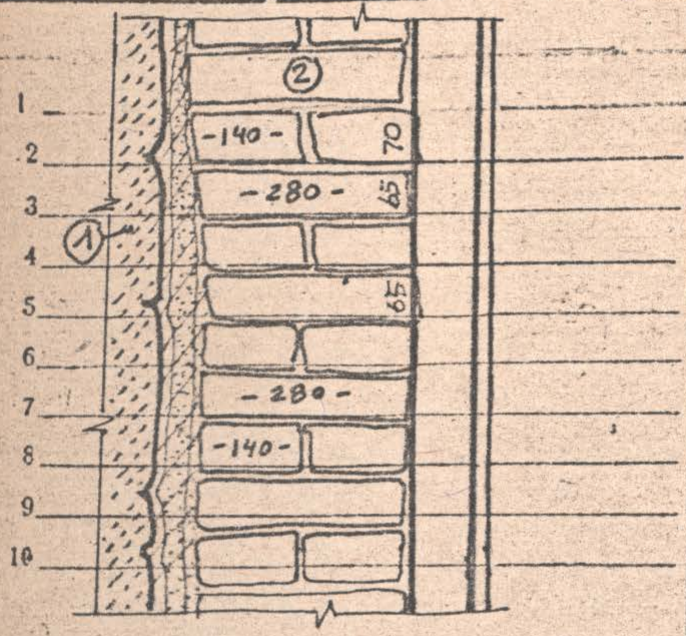

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
клінкер	білий	вальцьата
темно-черв. (1)	світло-сірий (2)	пресована (2)
червоний (1)	темно-сірий	плінфа
яскраво-черв.	вохристий	
рожевий	рожевий	
вохристий		
Б/к – (2)		

Твердість	Злом	Заповнювачі
твердий	гранули	кольо
сипучий (2)	зерна	

Друк. ГУ № ... Львів. Зам. ...

Управління охорони історичного середовища
Центр місякознавства
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

З О Н Д А Ж Ансамбль Вірменського собору в м. Львові		№ 0-06
Будинок вірменських архієпископів, ОХ № 318		підвал (I)
Дослідив: Каменщик А.	Заповнив Каменщик А.	1992

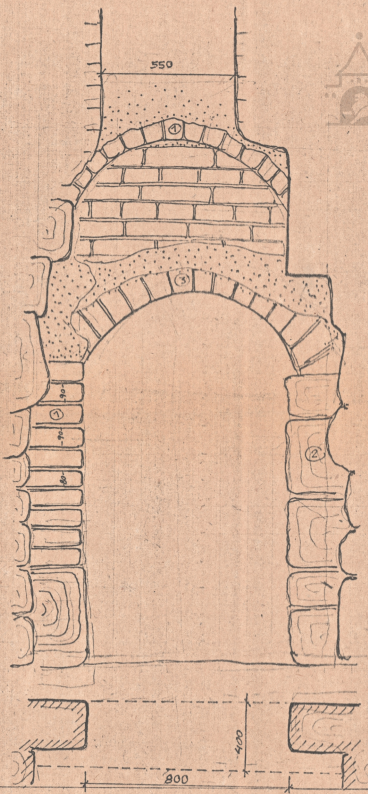

Управління охорони історичного середовища

Аргументи ① цегла пальчата оранжева на темно-сірому розчині, що має вкраплини вапна.
② в/к. блоки на т. сірому розчині з вкрапл. вапна
③ пресована цегла червона 270 × 135 × 80/70.

Висновок кладки ① і ② відносяться до I-го періоду будівництва; перемичка ③ відн. до II періоду буд-ва

Миколаївська райдрукарня, Х. 1989 р., зам. 8002—2009

uma.lvivcenter.org

ЗОНДАЖ м. Львів, ансамбль Вірменського собору	№ 0-07
Палац вірменського архієпископа, вул. Вірменська, 9.	підвальне приміщення
Дослідив: Качинський Р. Заповнив: Качинський Р.	1992

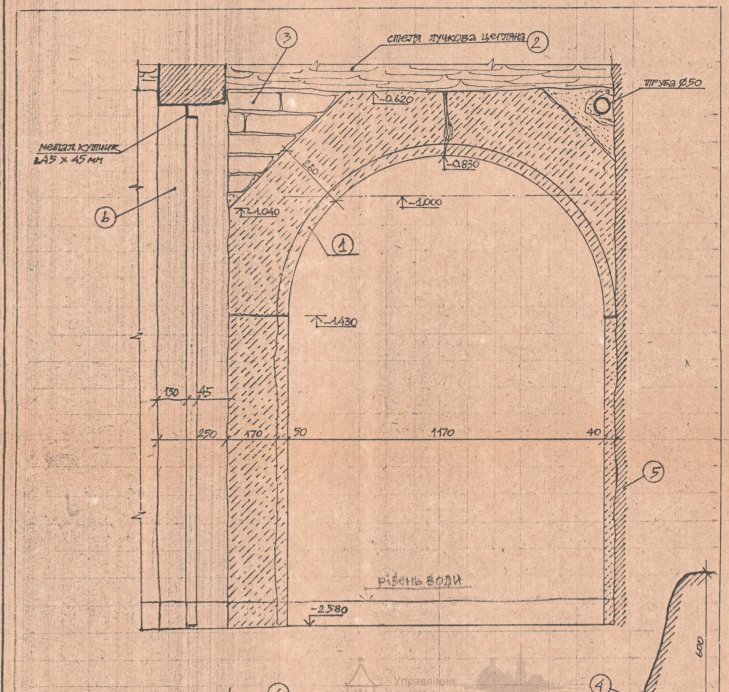

Аргументи
1. БК елементи обрамлення входу у підвал
2. лучкове перекриття з червоно-оранжевої цегли.
3. зустрічна кладка з оранжевої цегли, розчин рожевого кол.
4. кладка з бутового білого каменю.
5. кладка з бутового білого каменю
6. кладка з цегли 250 × 120 × 65 мм червоного кольору

Висновок: 1. БК елементи обрамлення входу (1), кладки стін (3) і (4) відносяться до I-го періоду буд-тва
2. Перекриття (2) і кладка стіни (5) — до II-го періоду
3. Перегородка (6) з металевою коткової хвилястої заповнення — до VII періоду буд-тва.

Миколаївська райдрукарня, X 1989 р. зам. 6902—2000

Управління охорони історичного середовища

uma.lvivcenter.org

ЗОНДАЖ Ансамбль Вірменського собору в м. Львові

№ 5-08

Будинок вірменських архієпископів. ох № 318

Підсальне приміщення

Дослідив: Каменщих А. Заповнив Каменщик А.

1992

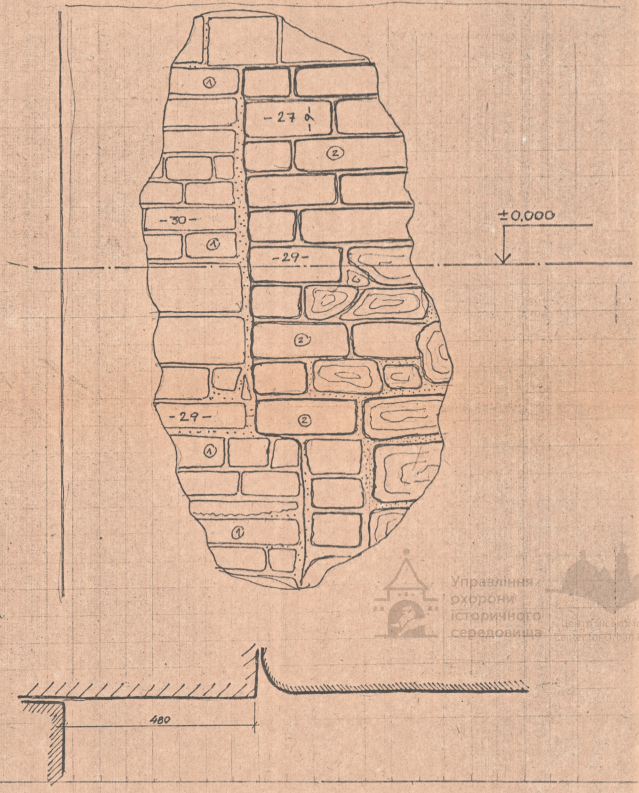

Управління охорони історичного середовища

Аргументи ① КЛАДКА З ОРАНЖ. ЦЕГЛИ 300×150×70 НА ЖОВТ-СІРОМУ РОЗЧИНІ

② КЛАДКА З ПРОФІЛЬНОЇ ЦЕГЛИ ТЕМНО-ЧЕРВОНОГО КОЛЬОРУ $\frac{270}{290} \times \frac{135}{140} \times \frac{85}{90}$

В КЛАДЦІ ВИКОРИСТАНИЙ ЧЕРВОНИЙ ПІСКОВИК.

Висновок КЛАДКА ② ВІДН. ДО II-ГО ПЕРІОДУ;

КЛАДКА ① ВІДН. ДО III ПЕРІОДУ. БЧА-ДА

Миколаївська райдрукарня, Х. 1989 р., зам. 8002—2000

uma.lvivcenter.org

Ансамбль Вірменського собору.

Зондаж кладки

№ 0-09

Пам. арх. XVII ст. Будинок Вірменських архієпископів в м. Львові; ох. № 318

підвал (II)

Дослідив Каменщик А. Заповнив Каменщик А.

1992 р.

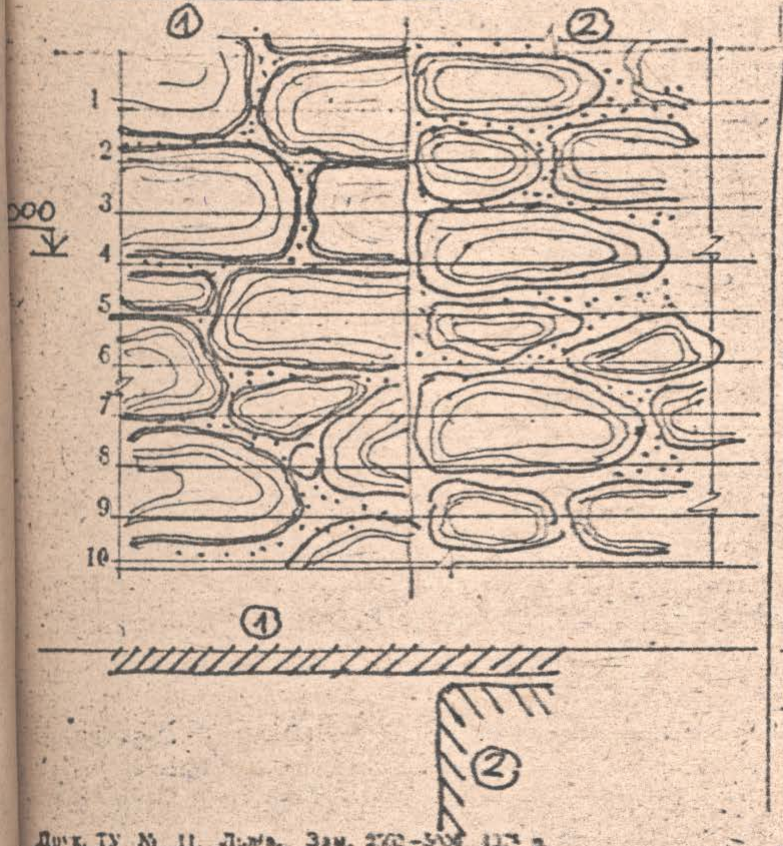

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
клінкер	білий	пальчата
темно-черв.	світло-сірий ②	пресована
червоний	темно-сірий ①	плінфа
яскраво-черв.	вохристий	
рожевий	рожевий	
вохристий		
бутовий камінь ① ②		

Твердість	Злок	Заповнювачі
твердий ①	грануля	колір
сипучий ②	зерна	

Управління охорони історичного середовища
Центр досліджень історії міста
Center for Urban History

Друк. ТУ № 11. Львів. Зам. 2402-3406 1974 р.

uma.lvivcenter.org

Зондаж кладки

№ 0-10

Пам. архітектури XVII ст. м. Львів.

Будинок вірменського архієпископа

підвал (II)

Дослідив Каменщик А. Заповнив Каменщик А.

1992р.

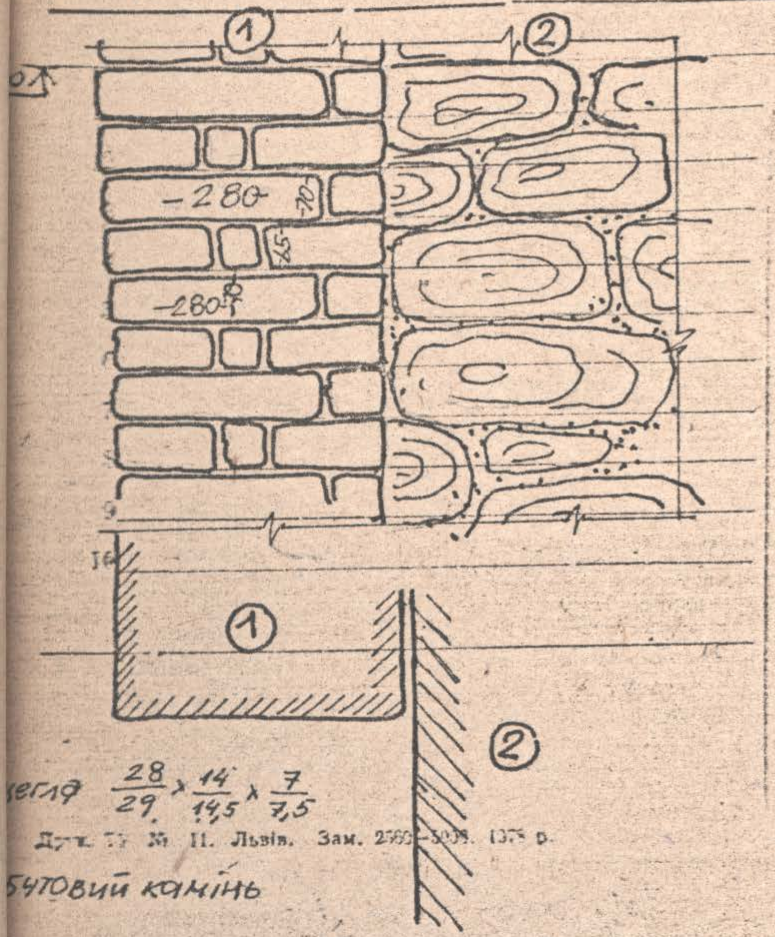

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
кайнер	білий	пальчата
темно-черв.	світло-сірий (1)	пресована (1)
червоний	темно-сірий	плінфа
яскраво-черв.	вохристий	
рожевий	рожевий	
вохристий		
оранжевий		

Твердість	Злом	Заповнювачі
твердий	гранули	колір
сипучий (1) (2)	зерна	

цегла $\frac{28}{29} \times \frac{14}{14,5} \times \frac{7}{7,5}$

Друк. Тр. № 11. Львів. Зам. 2769-5039. 1375 р.

бутовий камінь

Управління охорони історичного середовища
uma.lvivcenter.org

ЗОНДАЖ м. Львів, ансамбль Вірменського собору

№ 0-11

Будинок вірменських архієпископів, вул. Вірменська, 9.

підвальне приміщення (III)

Дослідив: Качанський Р. Заповнив Качанський Р. 1992

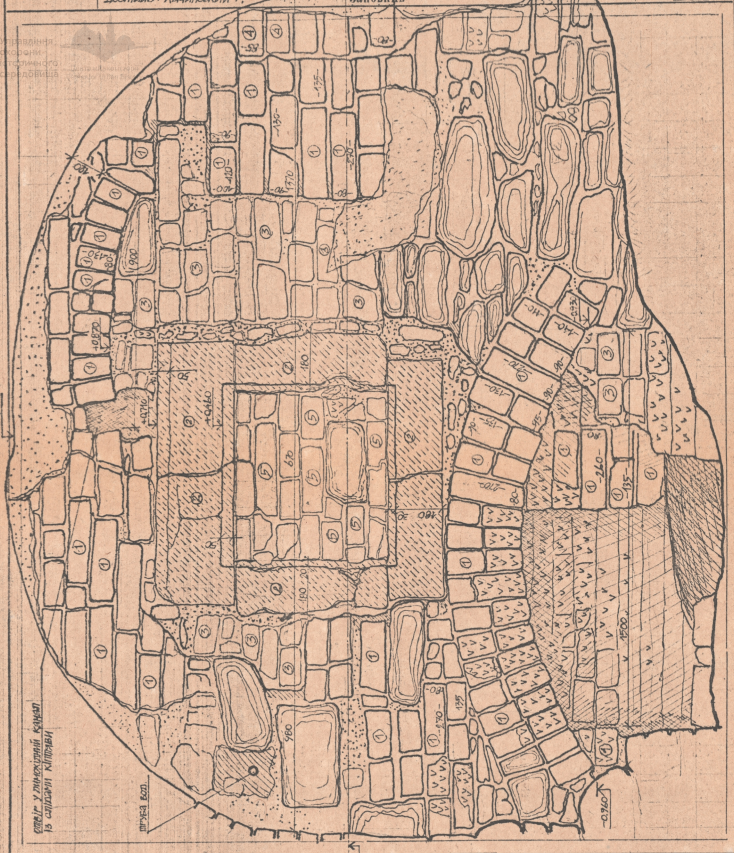

Аргументи ①-Кладка і лучкові арки з цегли оранжевого і темно-вохристого кольору і з б/к будового каменю на світло-жовтому тверду розчині з крупними зернами вапна. ⑤-Кладка з цегли різнорозмірної-повторного використання. ②-блоки із пісаного білого каменю. ④-кладка з цегли темно-оранжевого кольору на світлому тверду розчині з вкрапленнями вапна. ⑰-закладка з цегли пістор. використання.

Висновок 1. Кладка ① відноc. до II-го буд. періоду.
2. Закладка ⑤ відноc. до II буд. періоду.
3. Кам'яне обрамлення-повторного використання,-служило обрамленням каміна, про що свідчить димохід і кліпаєа на нижній поверхні верхнього блоку; встановлене невірно в III або в IV буд. періоді. Закладка ⑤-II або V буд.
4. Закладка ④ була зроблена вторинно в час зведення обстіння, в добору приміщенні III період буд-ва.

Мистецька майстерня, X. 1989 р. зач. XVI—XVII

uma.lvivcenter.org

З О Н Д А Ж *Ансамбль Вірменського собору в м. Львові*

№ 0-12

Будинок вірменських архієпископів, ох. № 3/8.

підвальне приміщення (III)

Заповнив *Каменщик А.*

1992

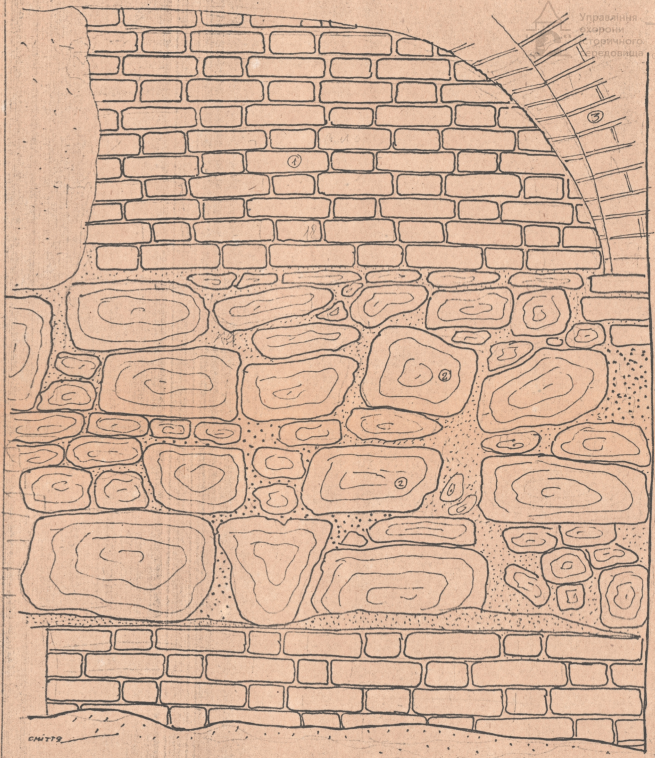

Аргументи ① *Хрестова кладка з одинж. цегли* $\frac{270}{260} \times \frac{130}{140} \times \frac{55}{90}$ *на тваринному сірому розчині з вкрапленнями гранчудами мінна.* ② *- кладка з бутового каменю* ③ *кладка з цегли* $\frac{280}{250} \times \frac{140}{120} \times \frac{65}{65}$

Висновок *кладки ① і ② відносяться до II періоду будівництва. Склепіння з кладки ③ відн. до V періоду.*

Міська райдрукарня. X. 1989 р. зам. 6902-2009

uma.lvivcenter.org

Палац вірменських архієпископів, вул. Вірменська, 9

Дослідив: Качинський Р. Заповнив: Качинський Р.

Дата проведення дослідження: 1992

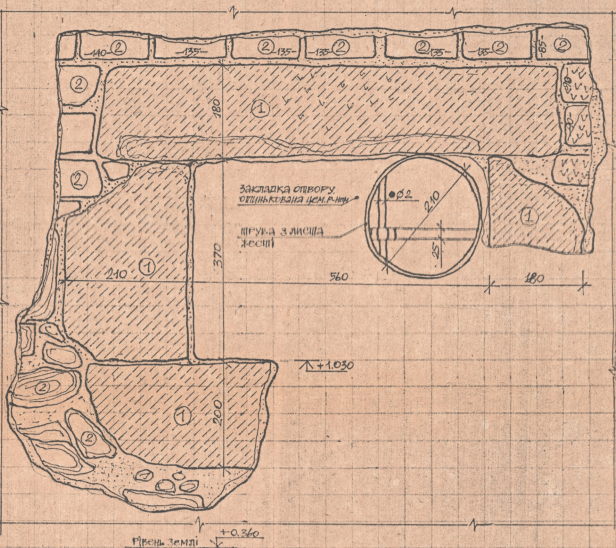

Аргументи ① БК елементи обрамлення з металевими гратами, встановленими одночасно.

② кладка з оранжевої цегли ... × 135 × 85/90 та бутово-го БК на жовтому г-ні з вкрапленнями вапна. Отвір закладений цеглою та тинькований цем. р-ном.

Висновок 1. БК елементи обрамлення з гратами та кладка стіни відносяться до V-го пер. буд-ва. Закладено отвір імовірно в VII буд. періоді.

Управління охорони історичного середовища

Миколаївська райдрукарня, Х. 1989 р. зам. 8902—2000

uma.lvivcenter.org

Будинок вірменських архієпископів.

Дослідив: Качинський Р. Заповнив Качинський Р.

Фасад

1992

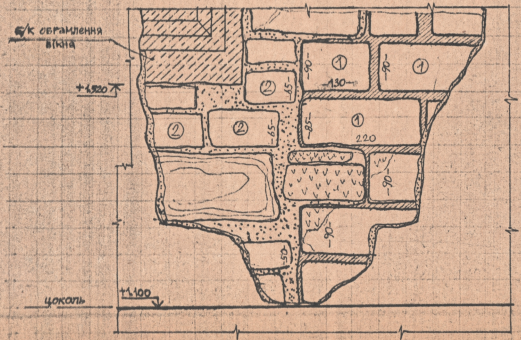

Управління охорони історичного середовища

Аргументи Кладка ① з органової цегли 270 × 135 × 85/70 розчин вапняний з вкрапленнями вапна товщ. 2-5мм шов 10-15мм.

Кладка ② з червоної та вохристої цегли товщ. 50-65мм і бутового б/к.

Висновок: Кладка ① відн. до I-го буд. періоду. Кладка ② – II-й буд. період зі слідами ремонту обрамлення вікна – б/к ренесансне.

Археологічна лабораторія, Х. 1989 р. зам: 8092–2009

uma.lvivcenter.org

Будинок вірменських архієпископів. [illegible]

Дослідив: Каменщик А. Заповнив Каменщик А. 1992

Управління охорони історичного середовища
Kharkiv City Council Department of Urban Heritage Protection

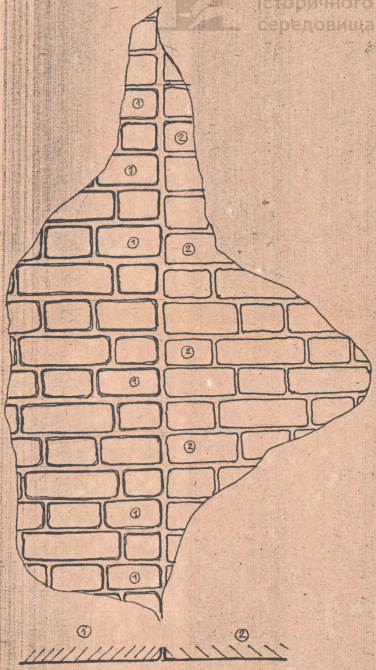

Аргументи ① цегла брудно-червона $\frac{290}{275} \times \frac{120}{125} \times \frac{85}{90}$ на сірому розчині з дрантинами вапна 15 до 30%.
② цегла оранжева крихка $\frac{295}{280} \times \frac{130}{135} \times 85$ на сірому розчині з здел. вапна.

Висновок ① кладка відн. до I періоду буд-ва.
② кладка відн. до II періоду буд-ва.

Миколаївська райдрукарня, X. 1989 р., зам. 8902—2009

uma.lvivcenter.org

ЗОНДАЖ Ансамбль вірменського собору в м. Львові. № 1-87

Будинок вірменських архієпископів ОХ. № 318

Дослідив: Каменщик А. Заповнив Каменщик А. 1992

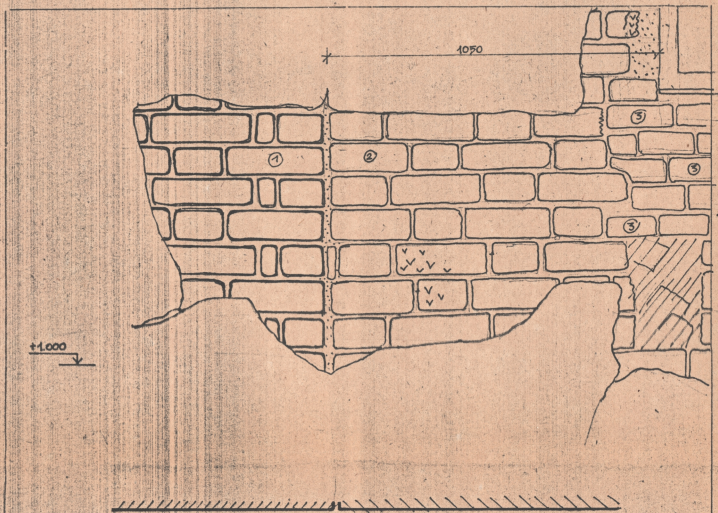

Управління охорони історичного середовища

Аргументи ① – ЦЕГЛА ОРАНЖЕВА КРИХКА $\frac{275}{280} \times \frac{130}{135} \times 65$. КЛАДКА ХРЕСТОВА, РОЗЧИН СІРИЙ З КРУПНИМИ ГРАНУЛАМИ ВАПНА, ТВЕРДИЙ

② ЦЕГЛА ОРАНЖ. ПАЛЬЧАТА $\frac{270}{280} \times \frac{134}{140} \times \frac{8,5}{90}$ НА СІРОМУ ТВЕРДОМУ РОЗЧИНІ, КЛАДКА ХРЕСТОВА.

③ ЧЕРВОНА ЦЕГЛА 290 Х 14,5 Х 65.

Висновок ④ КЛАДКА ВІДНОС. ДО II ПЕРІОДУ Б-ВА.

② КЛАДКА ВІДН ДО III ПЕРІОДУ Б-ВА.

③ КЛАДКА ВІДН ДО IV ПЕРІОДУ Б-ВА.

Мукольтська райдрукарня. Х. 1989 р. зам. 8902–3000

uma.lvivcenter.org

АНСАМБЛЬ ВІРМЕНСЬКОГО СОБОРУ В М. ЛЬВОВІ

Зондаж кладки

БУДИНОК ВІРМЕНСЬКИХ АРХІЄПИСКОПІВ

№ 1–04

Галерея

Дослідив Каменщика А. | Заповнив Каменщика | 1992р.

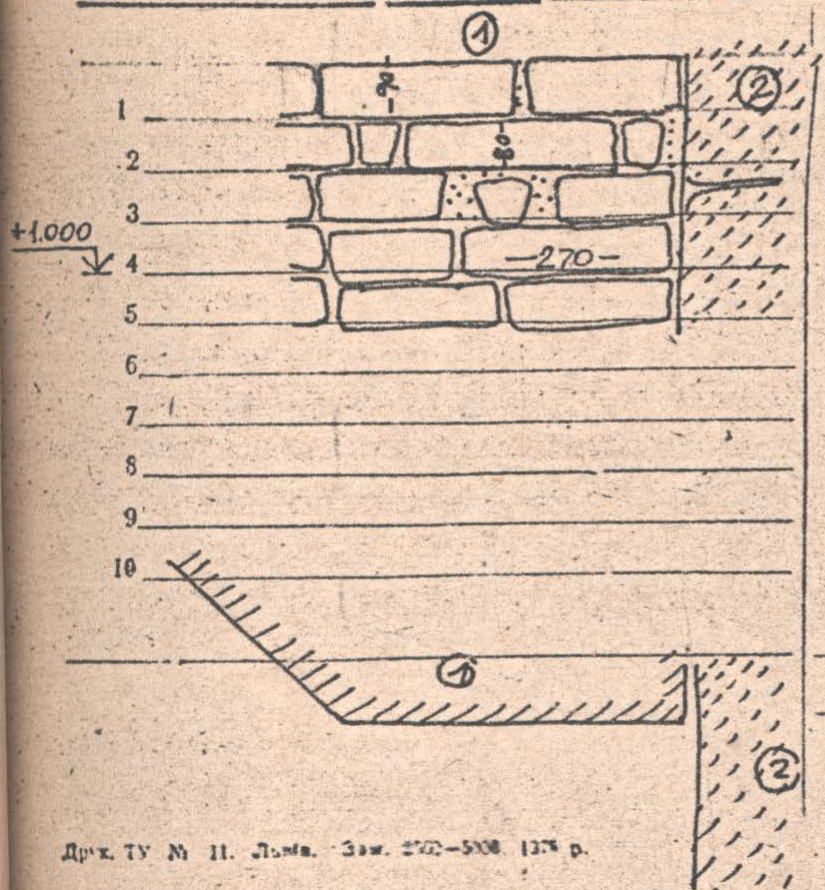

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
кліпкер	білий	пальчата
темно-черв.	світло-сірий ①	пресована
червоний	темно-сірий ②	плінфа
яскраво-черв.	вохристий	
рожевий	рожевий	
вохристий		

Твердість	Злом	Заповнювачі
твердий	гранул.	колір
сипучий	зерна	

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Друк. ТУ № 11. Львів. Зам. 5702–5708 1275 р.

uma.lvivcenter.org

З О Н Д А Ж Ансамбль Вірменського собору в м. Львові		№ 1-05
Будинок вірменських архієпископів, ох № 318.		Галерея, сходи
Дослідив: Каменщик А.	Заповнив Каменщик А.	1992

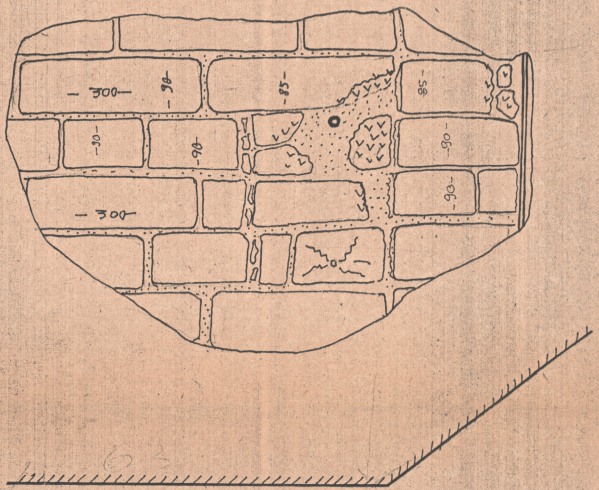

Управління охорони історичного середовища

Аргументи цегла повторного використання на жовто-сірому розчині

Висновок Кладка з цегли повторного використання, відноc. до VI буд. періоду.

Львівська райдрукарня, X. 1989 р. зам. 6002—2009

uma.lvivcenter.org

Зондаж кладки

№ 1-06

Ансамбль Вірменського собору

Будинок вірменських архієпископів

Галерея

Дослідив Качинський Р. Заповнив Качинський Р. 1992 р.

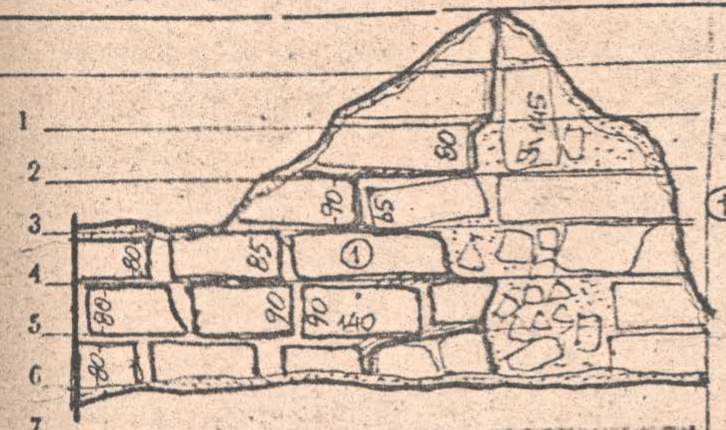

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
клінкер	Сіяний	(1) пальчата
темно-черв.	світло-сірий	пресована
(1) червоний	темно-сірий	плінфа
яскраво-черв.	(1) вохристий	
рожевий	рожевий	
вохристий		

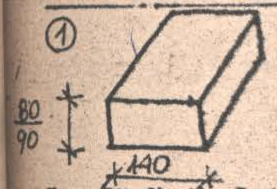

Твердість		Заповнювачі
твердий	(1)	
(1) сипучий		

Управління охорони історичного середовища

Друк. ТУ № 11. Львів. Зам. 2722–5000. 1978 р.

uma.lvivcenter.org

ЗОНДАЖ Ансамбль вірменського собору в м. Львові

№ 1-07

Будинок вірменських архієпископів, ох. № 318

Фасадна

Дослідив: Каменщик А. ЗАПОВНИВ Каменщик Д.

1992

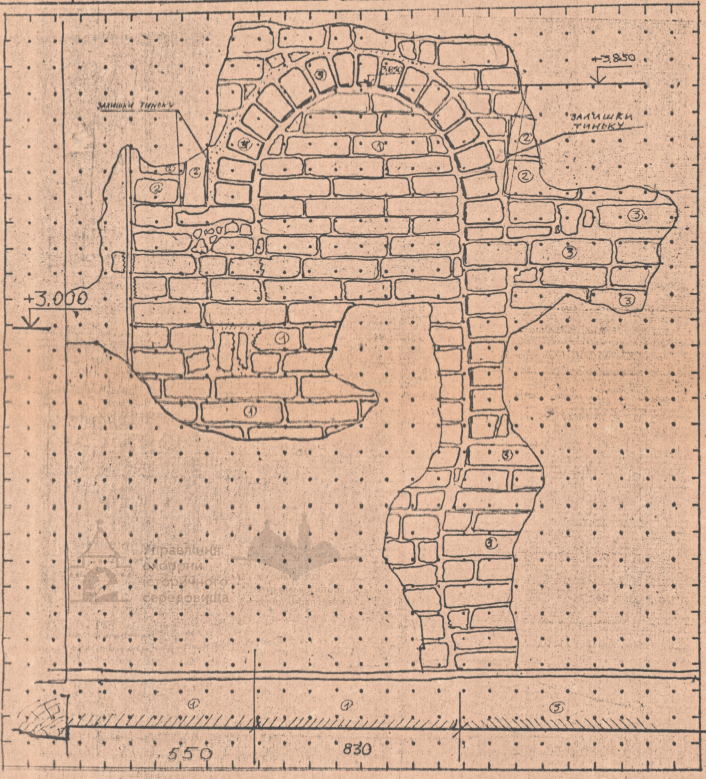

АРГУМЕНТИ ① орнаментована цегла 280×140×80 ② орнаментована цегла 280×140×80 ③ орнаментована цегла 280×140×80 на підставі розчистки

ВИСНОВОК З цегли ③ перероблена спіна в І періоду, і при цьому вкладена ніша велика і 2 ніші малих, які закладені цеглою ② і ① в XIX ст.

Кладка ⑤ відн до V періоду.

uma.lvivcenter.org

Зондаж кладки

БУДИНОК ВІРМЕНСЬКИХ АРХІЄПИСКОПІВ

Ансамбль Вірменського собору

№ 1–08

Галерея

Дослідив Качинський Р. Заповнив Качинський Р. 1992 р.

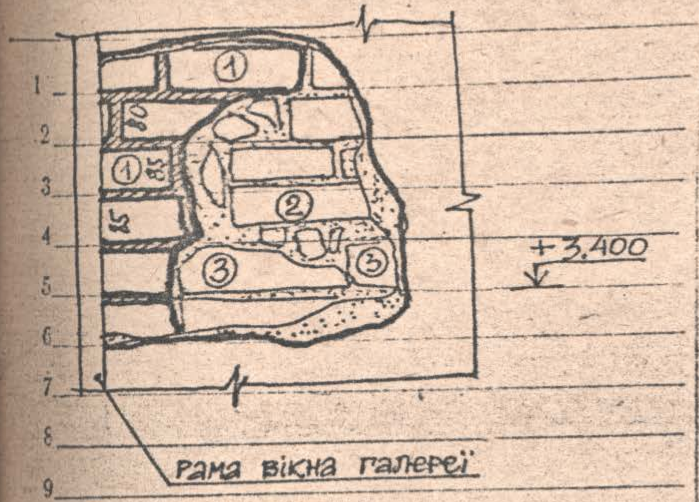

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
клінкер	білий	пальчата (1)
темно-черв.	світло-сірий (2) (3)	пресована (2)
червоний (1) (2)	темно-сірий	плінфа
яскраво-черв.	вохристий (1)	
рожевий	рожевий	
вохристий		
~~темно-вохр.~~ (3)		

Твердість	Злом	Заповнювачі
твердий (1)	гранули (1)	колір
сипучий (2) (3)	зерна	

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Друк. ТУ № 11. Львів. Зам. 2563–5000. 1978 р.

uma.lvivcenter.org

ЗОНДАЖ

Ансамбль Вірменського собору в м. Львові

Будинок вірменських архієпископів

№ 1-09

КОРИДОР

Досліджив: Качинський Р.

ЗАПОВНИВ Качинський Р.

1992

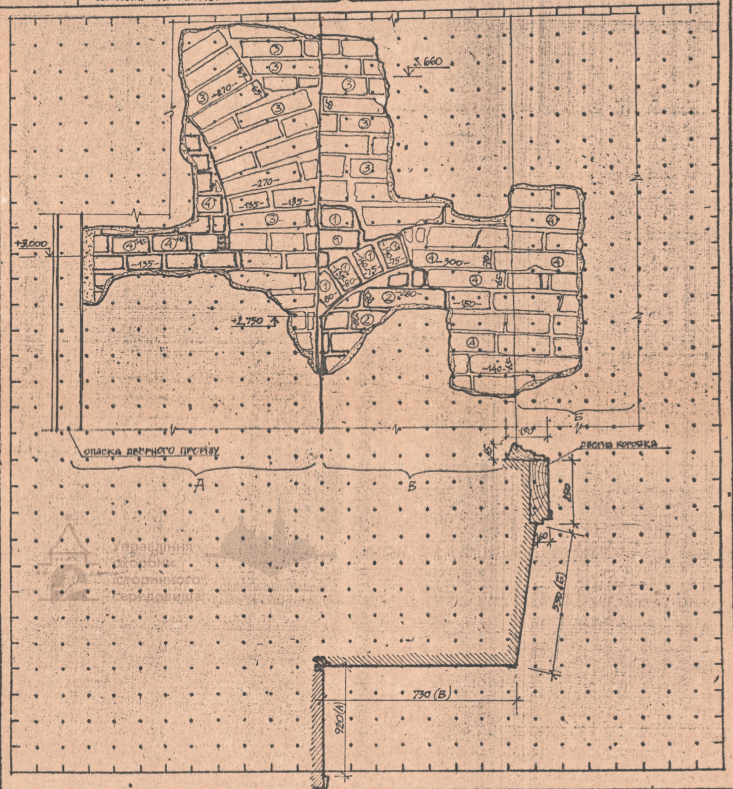

АРГУМЕНТИ ①-Кладка з оранжевої цегли розм. 280х140х65 на жовтому твердому р-ні з вкрапленнями вапна. Зберігся тинькь під аркою. ②-Кладка з оранжевої цегли 280х...х80 на світло-жовтому р-ні з вкрапленнями вапна. ⑤-кладка з червоної цегли 270х135х65 на світло-жовтому, пізнішій, сипучому, з дрібними грануламі вапна. ④-кладка з цегли червоного кольору, тинькь світло-сіра сипучий.

ВИСНОВОК ④-Кладка ніші або арки відноситься до II-го буд. періоду. Збережений тинькь світлий, що арка (або ніша) була закладена в III або IV буд. періоді. ②-закладка ніші (або арки). ③-Кладка стіни під аркою відноситься до V буд. періоду. ④-закладка арки та вузкому дверного прорізу, можна відноситься до VI буд. періоду.

uma.lvivcenter.org

ЗОНДАЖ Ансамбль Вірменського собору в м. Львові | № 1-10

Будинок вірменських архієпископів, ох № 318 | коридор

Досліджував: Каменщик А. | Заповнив: Каменщик А. | 1992

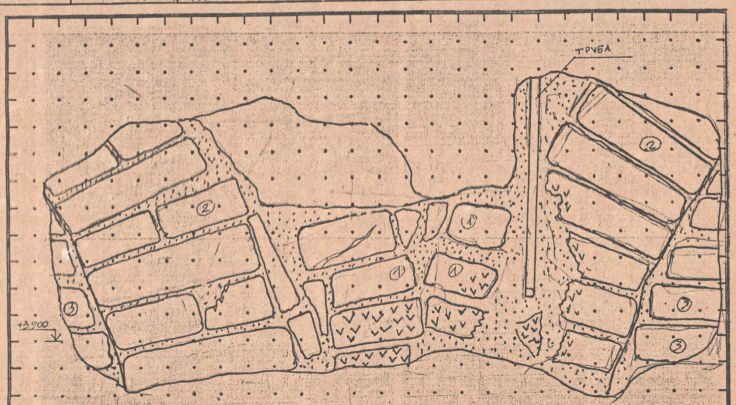

Управління охорони історичного середовища

①, ② – цегла оранжева, 290 × 135 × 65 / 280 × 140 × 20 мм сірому сипучому розчині з малими гранулами вапна.

③ – цегла червоного кольору.

④ Слід від зрубаної п'яти склепіння

⑤ Закладені арки склепіння.

Кладки ①, ② відносяться до V періоду будівництва.

③ Закладка арок склепіння відноситься до VI буд. періоду

uma.lvivcenter.org

ЗОНДАЖ Ансамбль Вірменського собору

№ 1-11

Будинок вірменського архієпископа, вул. Вірменська 9, І-й пов., коридор.

Дослідив: Качинський Р. | ЗАПОВНИВ Качинський Р.С. | 1992

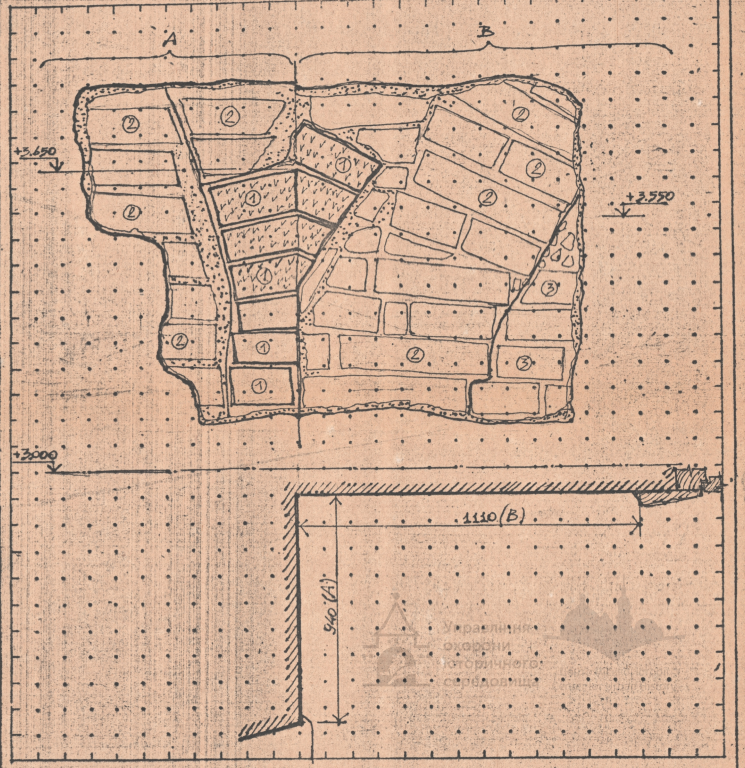

АРГУМЕНТИ ① оранжева цегла $\frac{270}{120} \times \frac{135}{145} \times \frac{65}{70}$ розчин жовтий, сипучий, з чисельними ②③ цегла червона 280 × 140/145 × 65, розчин свідло-сірий сипучий.

ВИСНОВОК ① залишки хрестового склепіння відносяться до V буд. періоду.

② кладка відн. до VI буд. періоду.

③ Закладка арки відноситься до VI буд. періоду.

Управління охорони історичного середовища

uma.lvivcenter.org

ЗОНДАЖ Ансамбль Вірменського собору в м. Львові

№ 1-12.

Будинок Вірменських архієпископів, ох № 318

КОРИДОР.

Виконав: К.Камінщик А.

Заповнив: Камінщик А.

1992

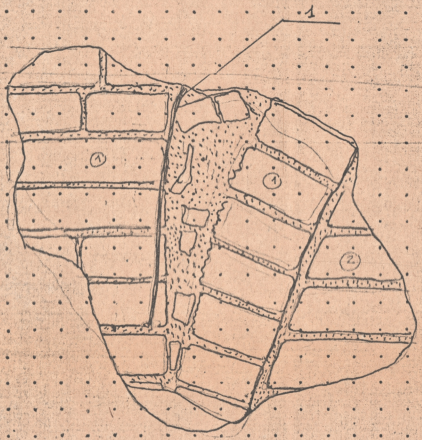

Управління охорони історичного середовища

① ОРАНЖЕВА ЦЕГЛА $\frac{270}{270} \times \frac{135}{145} \times \frac{65}{70}$
НА СІРОЧУ СИПУЧОМУ РОЗЧИНІ
② ЦЕГЛА ПОВТ. ВИКОРИСТАННЯ

① – СТОВБ і ЗАЛИШКИ АРКИ СКЛІПІННЯ ВІДН. ДО V ПЕРІОДУ
② КЛАДКА ВІДН. ДО VI ПЕРІОДУ

uma.lvivcenter.org

Будинок вірменських архієпископів ОХ № 318. | хол I-го поверху

Дослідив: Каменщик А. | Заповнив: Каменщик А. | 1992

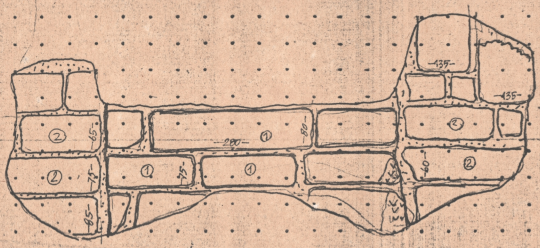

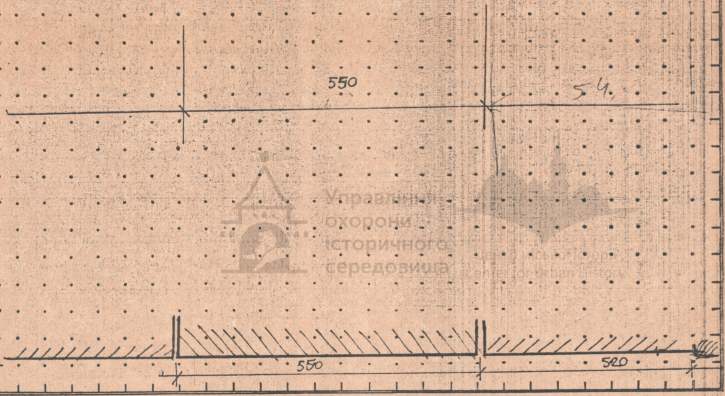

Управління охорони історичного середовища

Аргументи: Кладка ① – оранж. цегла $\frac{270}{290} \times \frac{135}{140} \times \frac{75}{80}$ розчин жовтий з вкрапленнями вапна ≠ 80 АМА

②-цегла повт. використання.

Висновки: Кладка ①-епоха з підрубаними сторонами, відноситься до V періоду.

Кладки ② відносяться до VI періоду.

uma.lvivcenter.org

Зондаж кладки

№ 1–14

Будинок вірменських архієпископів

Ансамбль вірменського собору

Коридор

Дослідив Качинський | Заповнив Качинський | 1972 р.

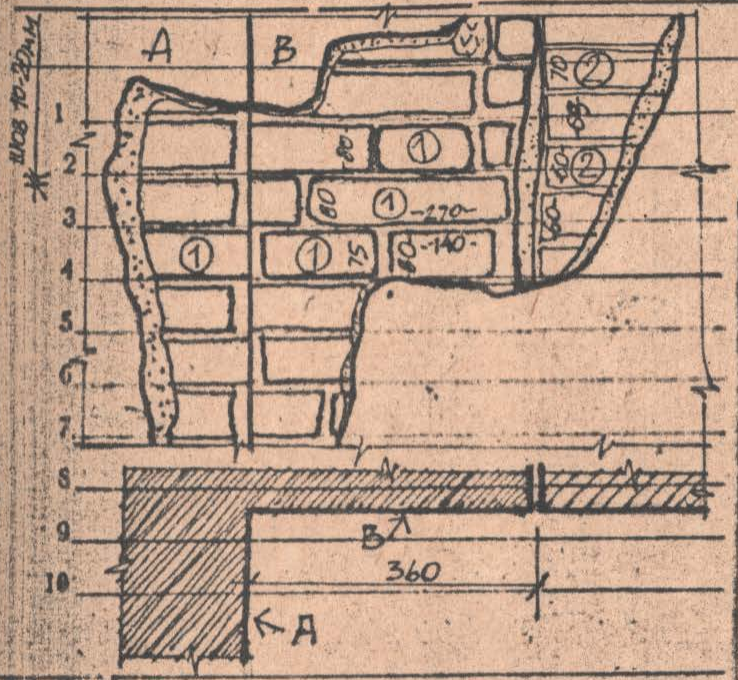

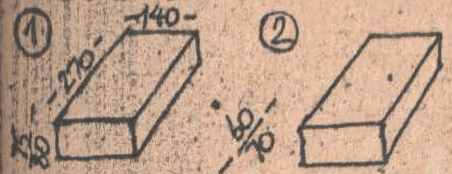

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
② клінкер	білий	пальчата ①
темно-черв.	світло-сірий ②	пресована ②
① червоний	темно-сірий	плінфа
яскраво-черв.	вохристий	
рожевий —	рожевий	
вохристий		

Твердість	Злом	Заповнювачі
① твердий	гранули	колір
② спучений	зерна	

Управління охорони історичного середовища

Друк. ТУ № 11. Львів. Зам. 2722–5000. 1974 р.

uma.lvivcenter.org

Зондаж кладки

будинок вірменських архієпископів

ансамбль Вірменського собору

№ 1–15

на сходах галереї

Дослідив Качинський Р. Заповнив Качинський Р. 1992 р.

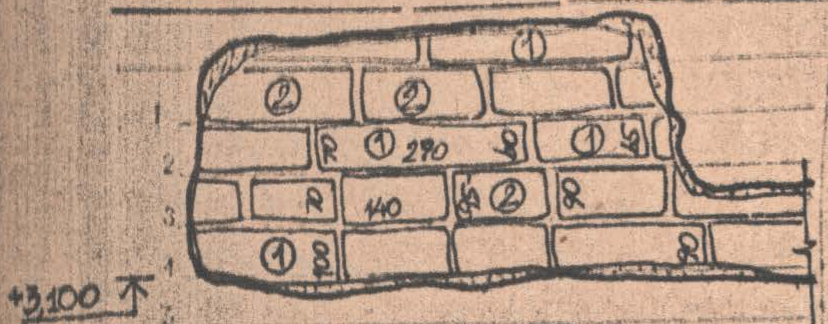

	Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
	клінкер	білий	пальчата
	темно-черв.	світло-сірий	пресована
	червоний	темно-сірий	плінфа
	яскраво-черв.	вохристий	
	рожевий	рожевий	
	② вохристий		
	① темно-вохристий		

кладка з цегли повторного використання

Твердість	Злом	Заповнювачі
твердий	гранули	колір
сипучий	зерна	

Управління охорони історичного середовища

Друк. ТУ № 11. Львів. Зам. 2590—5000. 1979 р.

uma.lvivcenter.org

Зондаж кладки

№ 2-01

Будинок вірменських архієпископів

Ансамбль Вірменського собору

скоди

Дослідив Качинський Р. | Заповнив Качинський Р | 1992 р.

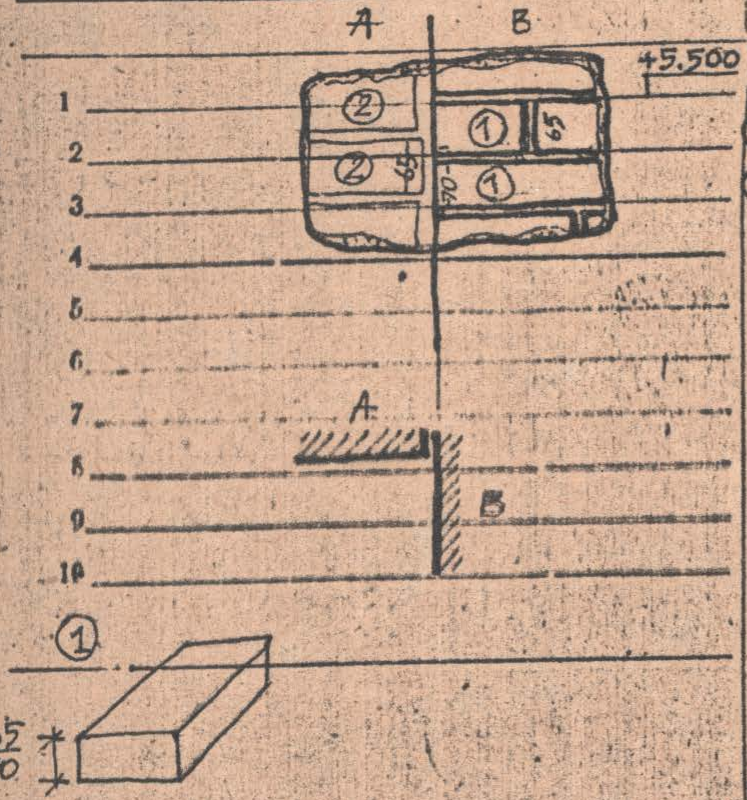

Колір цегли	Колір розчину	ПРИМІТКИ
клінкер	② білий	пальчата
② темно-черв.	① світло-сірий	пресована ①②
① червоний	темно-сірий	плінфа
яскраво-черв.	вохристий	
рожевий	рожевий	
вохристий		

Твердість	Злом	Заповнювачі
① твердий	гранули	колір
② сипучий	зерна	

Управління охорони історичного середовища

Друк. ТУ № 11. Львів. Зам. 277–5000. 1974 р.

uma.lvivcenter.org